

T.E.

País Valencià

CCOO
federació d'ensenyament

S U P L E M E N T

NÚM. 322 - ABRIL 2011

www.pv.ccoo.es/ensenyament

ESPECIAL
SALUT LABORAL

LA SEXUALITAT A L'EDUCACIÓ
VALENCIANA

PSEC:
CARRERA
PROFESSIONAL

PLATAFORMA
PER L'ENSENYAMENT
PÚBLIC

Sumari

NÚMERO 322 - ABRIL DE 2011

EDITORIAL

Alejandro I l'Inaugurador, s'ha oblidat de la prevenció i de la salut laboral

Miguel Ángel Vera 3

ENSENYAMENT PÚBLIC

Conselleria, negociació col·lectiva? i futur

Inma Sánchez 4

SALUT LABORAL

28 d'abril, "Dia Internacional de la Seguretat i la Salut en el Treball": amb sindicats el treball és més segur

M.ª Ángeles Gea 6

Salut laboral en temps de crisi

Juan Martínez Pérez 7

UNIVERSITAT

Coordinació empresarial d'activitats preventives

Mila García 8

La incapacitat laboral al sector docent

Rosalía Salcedo 9

EDUCACIÓ ESPECIAL

Els riscos psicosocials de les educadores d'educació especial en els centres públics del País Valencià

Carlos D. Porciano 10

ENSENYAMENT PRIVAT

Salut laboral en els centres privats

Pepa Ramis 11

La professió docent, en masculí o en femení?

Rosalía Salcedo 12

La sexualitat a l'educació valenciana

Miguel A. Puig 13

Pla sectorial i intersectorial de formació 2011

Eduardo Cuñat 14

PSEC

Carrera professional

Mada Macià 15

llocs on pots trobar-nos

COMARCA	TEL.	CORREU ELECTRÒNIC
COMARQUES DEL NORD	96 426 01 52	ensecastello@pv.ccoo.es
CAMP DE MORVEDRE - ALT PALÀNCIA	96 267 47 21	uc1515@pv.ccoo.es
EL CAMP DE TÚRIA	96 278 34 68	ensenyament@pv.ccoo.es
L'HORTA	96 388 21 55	ensenyament@pv.ccoo.es
LA HOYA DE BUÑOL	96 250 03 94	uc1519@pv.ccoo.es
PLANA DE UTIEL - REQUENA	96 230 25 69	uc1519@pv.ccoo.es
LA COSTERA - C. NAVARRÉS	96 228 01 45	uc1517@pv.ccoo.es
LA VALL D'ALBAIDA	96 291 45 04	uc1525@pv.ccoo.es
L'ALCOIÀ - COMTAT	96 554 39 66	uc1502@pv.ccoo.es
LA SAFOR	96 295 41 36	uc1523@pv.ccoo.es
LA RIBERA	96 241 77 95	alzira-ensenyament@pv.ccoo.es
ALACANTÍ	96 598 25 84	epublica-alacanti@pv.ccoo.es eprivada-alacanti@pv.ccoo.es
LA MARINA	96 578 01 72	denia@pv.ccoo.es
	96 585 70 07	uc1506@pv.ccoo.es
ALT VINALOPÓ	96 580 09 70	uc1507@pv.ccoo.es
MITJÀ I VALLS DEL VINALOPÓ	96 538 79 47	uc1507@pv.ccoo.es
BAIX VINALOPÓ	96 667 53 00	enselx@pv.ccoo.es
VEGA BAIXA	96 674 00 65	enseorihuela@pv.ccoo.es
	96 571 14 56	ensetorreveja@pv.ccoo.es

UNIVERSITAT

VALÈNCIA - ESTUDI GENERAL	96 398 30 17	ccoo@uv.es
POLITÀCNICA DE VALÈNCIA	96 387 70 40	ccoo@upv.es
ALACANT	96 590 34 86	ccoo@ua.es
JAUME I DE CASTELLÓ	96 472 88 13	ccoo@nuvol.uji.es
MIGUEL HERNÁNDEZ, ELX	96 665 85 94	ccoo@umh.es

Les fotografies d'aquest número corresponen a la Junta de personal d'ensenyament públic no universitari de València, celebrada a la gespa de Conselleria, a la concentració en defensa de l'ensenyament públic del 2 d'abril i a la cercavila en defensa del valencià del mateix dia.

T.E.

CCOO
federació d'ensenyament

PAÍS
VALENCIÀ

La Revista T.E. del País Valencià se edita també en castellano. Esta edición la podéis consultar en nuestra página web: www.pv.ccoo.es/ensenyament. La encontraréis en el apartado: **Publicacions / Federació d'Ensenyament CCOO-PV / TE**, disponible desde el número 258 correspondiente al mes de diciembre de 2004

Coordina:

Ferran García

Consell de Redacció:

Miguel Ángel Vera, Inma Sánchez, Ramón Martínez, Pepa Ramis, Alfonso Rodríguez, José Manuel Mora, Pilar Paniagua, Paco Sellés, Neus Carrasco, Fernando Casanova, Patricia Serrano, Ferran García, Maribel Belda, Lluís Màrquez, Mari Ángeles Gea, Alberto Parra, Lourdes Peñalver, Luis G. Trapiello, Xelo Valls, Alejandro Lorente, Mada Macià, Ana Belén Peirats, María Amat

Coordina l'edició en castellà:

Roberto Romero

Col·labora: Dolors Monferrer

Col·laboració gràfica: Ximo Antón

Oficina de Promoció i d'Ús del Valencià de CCOO PV:

Purín Morant - Lluís Armero

Edita:

Federació d'Ensenyament de CCOO PV

www.pv.ccoo.es/ensenyament

Impress en paper reciclat

DIPÒSIT LEGAL: M. 4406-1992
ISSN: 1131-9615

El Consell de Redacció de la T.E. del País Valencià, juntament amb l'Oficina de Promoció i d'Ús del Valencià de CCOO-PV, són responsables de les traduccions dels articles.

La Federació d'Ensenyament de CCOO del País Valencià no s'identifica necessàriament amb les opinions exposades en els articles signats.

Alejandro I l'Inaugurador, s'ha oblidat de la prevenció i de la salut laboral

Miguel Àngel Vera
Secretari General
FE CCOO PV

EL PASSAT 28 DE MARÇ va ser l'últim dia per a fer inauguracions gràcies a la Llei electoral, abans de la convocatòria de les eleccions autonòmiques del dia 22 de maig. És doncs un bon moment per a començar a fer una anàlisi del fet pel Govern del PP i sobretot del realitzat per la Conselleria d'Educació i el conseller Font de Mora. **De la propaganda usada com a instrument fonamental** de l'acció política: 400 centres construïts o remodelats, 12 milions d'euros diaris invertits, l'anglès i el xinès implantat en els nostres centres, etc. això han venut. Caldrà explicar que els ciutadans paguem impostos i que aquests permeten l'acció de Govern, i que la construcció dels centres són resposta a una necessitat pactada que s'anomena en algun cas mapa escolar i en un altre és atendre les necessitats d'escolarització o el mal estat dels equipaments. Però això, sense ciutadans i ciutadanes, i sense els seus impostos no hi ha acció de Govern possible.

Alejandro I l'Inaugurador, com a sainet d'Arniches, o millor com a espantall de Vall, continua governant aquests últims dies de mandat. Les últimes normes, en una negociació col·lectiva no consensuada, a pesar de no estar publicades en el DOCV han servit perquè el conseller inaugure rètols en aquests centres, centre intel·ligent, centre plurilingüe o centre de qualitat.

Però, clar: **continuen sense dotar-se el personal necessari** en els serveis de prevenció de la Direcció Territorial d'Alacant, o segueix sense aprovar-se el Decret d'adaptació de llocs o l'Ordre de creació del coordinador de riscos dels centres docents. En tots els casos Hisenda ha vetat els acords, acords que vénen des de l'any 2007.

Davant les retallades de personal han continuat les mobilitzacions, després de les concentracions del 3 de març, realitzant una altra el 12 d'abril a Alacant, Castelló i València. S'ha realitzat un gran esforç a través d'assemblees conjuntes perquè el personal estigués informat i hi acudisca. No sabem què pot passar després del dia 22 de maig i de l'advertiment de reducció, de nou, del dèficit públic de la Generalitat i de les noves mesures que s'adoptaran.

La Plataforma per l'Ensenyament Públic, s'ha mobilitzat el passat dia 2 d'abril contra el projecte de cessió de terrenys públics per a la construcció d'escoles privades, per a ser immediatament concertades —segons la petició—. A aquesta petició de cessió de terrenys se sumen tots, sobretot la patronal de qualsevol signe,

signa catòlica o no. L'Ajuntament va posar mil impediments que van impedir que la festa preparada a la plaça Nàpols i Sicília poguera realitzar-se, encara que de totes maneres es va realitzar a la Plaça de Manises de València.

El tracte de favor de la Universitat Catòlica continua, hi ha un procés de cessió d'una parcel·la en la zona de Campanar (València) per a la construcció d'un hospital universitari i la Facultat de Medicina de la Universitat Catòlica, que disposa de totes les felicitacions de l'Ajuntament de València. Igual al realitzat a Xàtiva amb l'antic IES Simarro, Carcaixent amb terrenys municipals, Torrent amb més terrenys, a Castelló amb instal·lacions per a una delegació de la Facultat de Medicina, etc. És a dir, es lliuren els terrenys, se cedeixen els edificis, i mentrestant la universitat pública ha de comprar els terrenys a preu de mercat.

En ensenyament privat els problemes sobre prevenció de riscos i la salut laboral continuen sent els mateixos de sempre, sembla que la universitat és diferent. Dic que sembla, ja que en el moment que es contracten empreses de fora, tot el món es fa el desentès a l'hora d'aplicar els acords. Després, davant greus accidents, que els hi ha, vénen les denúncies, incloses les penals i...

En l'àmbit de Govern de l'Estat, van presentar un esborrany per a la negociació de la reforma de les classes passives en l'àmbit de la reforma aprovada pel febrer de 2011 sobre les pensions de la Seguretat Social. Rebutgem la proposta ja que una cosa és adaptar l'acordat i altra canviar de forma més o menys radical algun dret, o negar la seua existència. A la fi en altra decisió de Govern va retirar la proposta. **Per a què la van presentar en aqueixos moments?**

Per acabar, mentre que la Generalitat no es faça càrrec de la Xarxa d'escoles infantils de 0-3 que s'estan construint, i a causa de la greu situació financera dels ajuntaments que són els que les construeixen, mai podran ser de gestió directa amb personal funcionari i **sobretot gratuïtes**. En aquests moments les úniques que tenen aquest perfil són les 33 escoletes dependents de la Generalitat, la resta són de gestió indirecta a través de concert o conveni amb empresa, per tant, de cap manera gratuïtes i amb personal contractat. L'única i honrosa excepció la tenen els ajuntaments d'Elx, de Manises i de Gandia.

mavera@pv.ccoo.es

Inma Sánchez
Secretària d'Ensenyament
Públic no Universitari

Conselleria, negociació col·lectiva? i futur

NO, NO SÓN TRES PARAULES per a repetir tractant que la nostra memòria no flaquege. O potser sí, perquè es tracta, en aquest article, de mostrar al professorat valencià la situació de la nostra Conselleria, què entén aquesta per negociació col·lectiva i quina ens espera a partir del 22 de maig si la societat valenciana insisteix a mantenir en el Govern de la nostra comunitat **uns governants que no tenen l'educació pública i els seus professionals entre les seues prioritats sinó al contrari.**

Després de la celebració de les eleccions sindicals el passat 2 de desembre (període en el qual les organitzacions sindicals continuem participant intensament en la negociació o el que la Conselleria entén per aquesta), a la fi del mes de gener, l'Administració va plantejar un calendari de negociació que va ser rebutjat per la part sindical. El plantejament de FE CCOO PV, des de l'inici, va ser que des d'ara fins a la fi del curs s'havia de negociar únicament allò que tinguera una incidència significativa en l'inici del curs escolar 2011-2012 i que millorara les condicions laborals del professorat. Hi ha unes eleccions autonòmiques pel mig, i entenem, **i mantenim que els assumptes a tractar en la negociació proposats no aportaven res a un correcte inici de curs.** Però la Conselleria, sense encomanar-se a ningú i sense saber si continuaran els mateixos equips en les diverses àrees, es va obstinar a mantenir un calendari impossible de realitzar encara que amb un possible efecte mediàtic que els pot beneficiar políticament.

Serem sincers, impossible de realitzar no, ja que si s'actua com ho fa la Conselleria, es poden aprovar 10 decrets, 40 ordres i 50 resolucions en dos mesos... i no passa res. Per què? Perquè **té igual el treball d'esmenes, de reflexions, d'al·legacions... que es presenten des de la part sindical.** L'Administració educativa, en una demostració increïble de prepotència, envia la documentació per a la negociació els divendres entre les 14.30 h i les 15.00 h i la negociació és el dimarts següent. No dóna temps que aqueixa documentació siga enviada, debatuda i participada pels professors i les professores implicats. Però no ens espanten, tot i així les permanents i els permanents de FE CCOO PV vam presentar esmenes, al·legacions a aqueixos textos i... a la setmana següent es tornen a presentar els mateixos textos amb xicotetes modificacions de redacció i, oh sorpresa! de contingut que, evidentment, **mai va en la direcció de millorar les condicions laborals del professorat.**

Pel gener de 2011, quatre anys i escaig després de l'aprovació de la LOE, aquesta administració se n'ha adonat que encara no ha acabat el desenvolupament normatiu d'aquesta llei educativa i oculta que durant tot aquest temps sí que ha fet ús dels diners que el Ministeri d'Educació ha destinat a aquesta comunitat autònoma. **Però quin ús ha fet d'aqueixos diners?**

Solament posarem uns quants exemples d'allò que la Conselleria ha negociat? en aquest mes i escaig i d'allò que significarà per als treballadors i les treballadores de l'escola pública. Encara que avancem unes quantes paraules que es repetiran "de llarg a llarg" de tot document de la Conselleria d'Educació que arribe a les vostres mans: Bones pràctiques! Pla! Comissió! Experimental! Programa! I avaluació!

Ens centrarem en: Plans d'innovació i experimentació, transició i coordinació entre primària i secundària, programacions didàctiques, xarxa de centres plurilingües i avaluació voluntària del professorat.

1. Plans d'innovació i experimentació: se'ns van presentar 25 documents amb tot tipus de programes experimentals. El denominador comú hauria de ser que aquests plans foren encaminats a reduir les xifres de fracàs escolar i abandonament així com la dotació dels recursos humans escaients per pal·liar-los. Però no, **hi ha tot tipus de programes encaminats als més diversos objectius** i que comporten per al professorat participant (i les direccions dels centres) molt voluntarisme, reconeixement en hores de formació i res més. Recursos, zero! El sùmmum és l'ús de 350.000 euros en el Programa experimental d'ús de l'unifor-

me escolar. Des de la FE CCOO PV entenem que açò no hauria de ser objecte d'un programa experimental, sinó d'una opció política d'aquest govern que no hauria de dur-se la partida més elevada d'aquests programes d'experimentació i innovació. No cal dir que avaluació, criteris i resultats d'aquests programes, alguns d'aquests amb més de quatre anys d'experimentació, res de res. **Hem estat molt crítics amb aquests programes** i ho seguirem sent mentre no hi haja una política en aquests encaminada a allò que ha de ser l'objectiu fonamental d'aquesta Conselleria i que ja hem assenyalat. Ah! i la majoria d'aquests programes, per no dir tots, són cofinançats pel Ministeri.

2. Transició i coordinació entre primària i secundària: el curs que ve tots els CEIP i els IES corresponents als quals estiga adscrit el seu alumnat haurien de constituir una comissió, i diverses subcomissions, perquè el pas de l'alumnat de 6é de primària a 1r d'ESO es realitze en les millors condicions per a l'alumnat. D'aquesta nova ordre, pendent de publicar, hi ha hagut dues qüestions fonamentals que a FE CCOO PV ens han preocupat: **la Conselleria no sap que açò ja es realitza en la immensa majoria de CEIP i IES?** I l'altra és la possibilitat que cada IES organitze les matèries del 1r cycle ESO en àmbits. Cert és que la LOE en el capítol III article 22 punt 5 (principis generals de l'ESO) estableix aquesta possibilitat, però no és menys cert que també estableix en el mateix paràgraf la possibilitat d'agrupaments flexibles, desdoblaments de grups i programes de reforç, entre uns altres. Però clar, això significa dotació de més professorat als centres i això, no, aquesta Conselleria no hi està disposada.

Però el que comentàvem dels àmbits, tot i ser una proposta congruent encaminada a reduir el fracàs escolar, **no s'han establert quines matèries i a quin professorat afectarà.** La FE CCOO PV va deixar molt clar que no permetrem que l'organització del procés ensenyament-aprenentatge en àmbits comporte una reducció d'hores i professorat en els IES.

3. Programacions didàctiques: quants anys duus fent programacions? Doncs bé, ara es publicarà una ordre que assenyalerà l'estructura d'aquestes en totes les etapes educatives. **La Conselleria tampoc sap que açò ja es fa!**

4. Xarxa de Centres Plurilingües: l'obsessió del nostre conseller per l'anglès li duu a regular una Xarxa de Centres Plurilingües (formaran part tots aquells centres que donen un àrea, matèria o assignatura en anglès, preferentment) els quals rebran com a premi un distintiu en la seua façana. **La FE CCOO PV ha expressat el seu total desacord amb aquesta nova ordre.** S'oblida completament la formació del professorat en idiomes, no es dota de professorat d'idiomes als centres sinó que han de ser els mateixos docents del centre qui assumisquen la realització de l'ensenyament en anglès, no es regula la possible necessitat de substitució del professorat implicat, no es regula la possibilitat que el professorat participant pugua canviar de centre (li llevaran la placa al centre en aquest cas?) però, sobretot i abans de res, **és inadmissible parlar de plurilingüisme quan s'obvia i es menysprea el valencià.**

5. Avaluació voluntària del professorat: la Direcció General d'Avaluació, Innovació, Qualitat i de la FP presenta una resolució per, de manera experimental, realitzar un programa (un més) d'avaluació voluntària del professorat funcionari i laboral fix

(sic). L'avaluació voluntària, a la resta de comunitats que la tenen desenvolupada, està establerta en la LOE i la duen a terme en el marc de la seua pròpia Llei d'educació i significa una carrera professional amb un component retribuïdor públic i transparent. Però no, la nostra administració vol realitzar una "prova" amb el professorat de la Xarxa de Centres de Qualitat (així ho estableix en els criteris de selecció del professorat que es presente de manera voluntària). Però per a què? Per a res perquè estableix aquest curs, el que queda d'aquest, i el vinent per a fer-ho. A canvi **determina, de manera il·legal, que la seua participació servirà per a concurs de trasllats i carrera docent.** La FE CCOO PV no entén com amb un procés d'avaluació voluntària en marxa, per part de la Direcció General de Personal, d'accés a càtedres es planteja realitzar aquest programa experimental. A més som conscients que **aquesta avaluació voluntària ha de tenir un marc normatiu més ampli, un Estatut docent,** que ho regule i permetta ser utilitzat per tot el professorat de tot l'estat en la seua mobilitat, en una carrera professional incentivada, amb unes retribucions adequades... La inoportunitat, la impossibilitat, la indefinició i la incapacitat material per realitzar aquesta avaluació voluntària ens duen a rebutjar-la.

Després de tot allò exposat, des de **la FE CCOO PV ens neguem a ser còmplices i fer un paperot que és el que és la negociació col·lectiva per a aquesta Conselleria.** Alhora, no estem disposats a ajudar aquesta administració a fer-se propaganda a costa dels docents valencians. Per tot això, per la defensa del professorat, pel rebuig a les retallades en professorat en els centres, pel manteniment de les condicions laborals del professorat, pel dret a la negociació col·lectiva real i de bona fe (com obliga l'EBEP), i per la qualitat de l'ensenyament públic **la FE CCOO PV està mobilitzant-se** conjuntament amb la resta d'organitzacions sindicals.

L'educació pública és un dels pilars bàsics de qualsevol estat democràtic i social, no deixem que els qui ens governen acaben amb aquesta.

La dignitat del professorat valencià mereix uns governants que els respecten, els protegeixen i els ajuden en la seua tasca diària, no que els oprimisquen, els facen callar i els humilien.

M.ª Ángeles Gea
Secretària Salut Laboral
FE CCOO PV

28 d'Abril "Dia Internacional de la Seguretat i la Salut en el Treball": amb sindicats el treball és més segur

AMB MOTIU del Dia Internacional de la Seguretat i la Salut en el Treball, que enguany celebrem sota el lema "**Amb sindicats el treball és més segur**", la FECCOO PV volem denunciar una vegada més la despreocupació, la deixadesa i la falta d'inversió en prevenció de riscos laborals que hi ha en el nostre sector educatiu.

Un pla estratègic que és només lletra morta

Com ja vam preveure des que es va signar en la Comissió Paritària de Seguretat i Salut (COPASESA) el Pla estratègic per a la millora contínua de la seguretat i la salut laboral dels empleats públics de la Generalitat (2010-2013), **no han hagut canvis significatius en la millora de la salut dels empleats i les empleades públics.**

Volem ressaltar que **CCOO no va signar** l'esmentat Pla estratègic principalment **per tres motius**: primer, perquè no estava sota el marc social i les línies d'intervenció quant a prevenció negociades pels interlocutors i els agents socials de la comunitat autònoma; segon, perquè no vam tenir ocasió de participar en l'elaboració d'aquest Pla fins a l'última fase anomenada "Implantació i seguiment"; i tercer, i més important, perquè en retirar els recursos humans i materials escaients per poder-lo dur a terme, aquest no es podrà executar i per tant **queda en lletra morta.**

Uns acords que reiteradament s'incomplixen

Com ja denunciem en anys anteriors, **la Conselleria d'Educació continua sense respectar els acords assolits** en la Comissió Sectorial del Sector Educatiu, ens referim a dos acords: al Decret

pel qual es regula el **procediment d'adaptació o el canvi de lloc de treball** per motius de salut o especial sensibilitat als riscos laborals i a l'Ordre per la qual es regula la figura del **coordinador de prevenció de riscos laborals** en els centres educatius no universitaris dependents de la Conselleria d'Educació que, increïblement, des de finals de juliol de 2008 continuen (segons afirma el director general) pendents d'informe per la Conselleria d'Economia, Hisenda i Ocupació. Fins a quan pot una Conselleria deixar en guaret un acord assolit? Fins a la setmana dels tres dijous? Ja n'hi ha prou que ens prenguen el pèl i que es jugue amb un tema tan seriós com és la salut laboral de totes i tots els treballadors de l'ensenyament públic no universitari!

La "descoordinació d'activitats empresarials" i la "elusió de riscos psicosocials"

Malgrat l'impuls que s'ha donat de manera aïllada en alguna Universitat a la coordinació d'activitats empresarials de l'art. 24 de la LPRL, **l'Administració continua elaborant protocols que es limiten a intercanviar informació** per a complir formalment amb la legislació vigent. Per això, és imprescindible que s'establisquen mecanismes per promoure i cooperar en l'eliminació o la disminució dels riscos laborals que poden haver en els treballs o els serveis que realitzen empreses contractistes i subcontractistes, concessions administratives, treballadors autònoms, etc. Tampoc es pot tolerar que quan ocorre un accident greu eludisquen la seua responsabilitat i es desvinculen de la investigació d'accidents.

D'altra banda, **els riscos psicosocials continuen sent una de les majors preocupacions de la FE CCOO PV**, ja que malgrat que estan generant nombroses patologies i baixes laborals en el nostre sector, les administracions i les patronals els ignoren contínuament perquè de vegades no s'avaluen i perquè quan s'avaluen no s'estableixen mesures preventives per a eliminar-los o minimitzar-los. Altre dèficit en aquesta matèria és que no es regulen procediments que impedisquen o intenten donar resposta a situacions de *mobbing*, el qual deixa desprotegits les treballadores i els treballadors que el pateixen.

Finalment, **volem denunciar que ara l'excusa perfecta per a no fer prevenció és la crisi** (tot i que abans no hi havia crisi i tampoc s'invertia en prevenció). S'escuden en aquesta per no dotar dels recursos adequats als serveis de prevenció, per no destinar els mitjans materials suficients i per no invertir absolutament res en prevenció.

Tot açò exposat no impedirà que continuem en la nostra lluita diària **treballant perquè un dia la prevenció de riscos laborals siga una realitat.**

Salut laboral en temps de crisi

LES CARACTERÍSTIQUES DEL MODEL PRODUCTIU del nostre país, han afavorit que la crisi econòmica impactara de manera brutal sobre l'ocupació i les condicions de treball.

La reforma laboral, lluny de contribuir amb iniciatives que ens ajuden a afrontar-la eficaçment, amb les seues mesures flexibilitzadores i desreguladores, ha servit per a incrementar la precarització, la inestabilitat i la degradació de les condicions de treball.

Els empresaris han aconseguit l'acomiadament més barat, major capacitat per a modificar les condicions laborals i una clara feblesa de la negociació col·lectiva, facilitant una major individualització de les relacions laborals.

Està constatat que la pèrdua de l'ocupació i la inseguretat o la incertesa de mantenir-la, té repercussions en la salut de les persones, acreixent els factors de risc psicosocials que es reflecteixen amb l'aparició de malalties cardiovasculars i de problemes de salut mental.

La major visibilització dels impactes derivats de les condicions de treball té lloc amb els accidents de treball i les malalties professionals, per això, és imprescindible una anàlisi rigorosa de la sinistralitat que permeta orientar actuacions preventives per evitar-los o reduir-los.

Al País Valencià durant 2010 s'han produït un total de 55.334 accidents de treball, dels quals 58 han sigut mortals i 562 greus. Aquestes xifres indiquen que la sinistralitat té una evolució, que sense ser satisfactòria, marca una tendència clarament decreixent en els seus valors absoluts i relatius, que ha d'impulsar-nos a continuar mantenint tots els esforços i els compromisos d'administracions, d'empresaris i de treballadors a preservar aqueixa tendència. No obstant això, és imprescindible analitzar amb major precisió per què aquesta evolució té lloc en un període de profunda crisi econòmica, amb impactes perniciosos en les condicions de treball i quan s'ha crescut la precarització del mercat laboral.

A més, es tracta d'una etapa on la inversió empresarial en gestió preventiva retrocedeix, com constata l'elevada morositat que pateixen els Serveis de Prevenció Aliens, que si es mantenen pot generar reculades imprevisibles quant a la seguretat i la salut de la població ocupada.

Amb aquest anàlisi:

- Es constata que la disminució de la sinistralitat en termes absoluts té una relació directa amb la caiguda d'ocupació, de fet entre 2007 i 2010 els sectors de construcció i d'indústria que són els que major taxa de sinistralitat tenen, perden el 51% i el 23% dels seus treballadors i treballadores respectivament.
- Persisteix la mala pràctica de no declarar l'accident de treball i donar reposos preventius, o assignar funcions suposadament compatibles en casos d'accidents lleus.
- L'anàlisi sectorialitzada dels índex d'incidència (nombre d'accidents/nombre de treballadors/es exposats/ades) evidencia que durant l'any 2010 ha sigut més perillós treballar en els sectors de construcció i serveis, que en anys anteriors.
- S'infereix de la informació que hi ha una clara relació entre sinistralitat i contractació, registrant-se una major incidència entre treballadors eventuais que en treballadors fixos.
- Els AT "en el trajecte" mantenen una caiguda en la seua tendència, menys visible que la resta. De fet els índex d'incidència en AT greus i mortals, encara es resisteixen a descendir. Per açò, s'ha de continuar insistint en la necessitat d'avaluar els riscos associats a la mobilitat,

aplicant el criteri tècnic de la inspecció de treball i desenvolupant plans de mobilitat en empreses i en polígons industrials.

- Les malalties professionals causades per agents físics són les que tenen major nombre de parts sent el 47% d'aquestes causades per l'exposició a soroll (hipoacúsia professional), seguides en un 31,6% de les malalties que alteren les beines tendinoses.
- El grup següent amb una gran diferència en el nombre de parts és el grup de malalties professionals causades per inhalació de substàncies i agents no compresos en altres apartats com a la sílice en un 28,3% i el pols d'amiant en un 28,3%. Crida l'atenció que en el grup 6 (causats per agents carcinògens) només hi ha 3 casos d'aquest, 1 amb baixa.

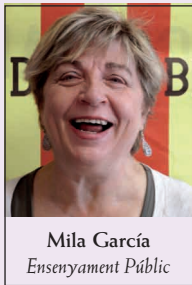
Quant a les malalties d'origen laboral, segons estimacions mitjanes, cada any es produeixen a Espanya prop de 88.000 nous casos de malalties d'aquest tipus. Per ordre de freqüència, aquestes malalties laborals són majoritàriament osteomusculars (35% del total de casos nous anuals), malalties de la pell (14% del total) i pèrdues auditives (13% del total).

Adicionalment, cada any es produeixen a Espanya més de 9.000 casos de malalties respiratòries relacionades amb exposicions laborals, més de 8.000 alteracions mentals i un poc més de 6.000 tumors malignes també d'origen laboral. I només al País Valencià es van estimar 1.741 morts per malaltia professional l'any 2006. El càncer professional és una epidèmia oblidada, per això, des de CCOO a escala estatal realitzarem una campanya sindical anomenada: "Càncer zero en el treball" per identificar, eliminar o reduir l'ús d'agents cancerígens en els llocs de treball.

Les malalties professionals mantenen una escassa visibilització i lamentablement una enorme ocultació. Les mútues bloquegen l'aplicació de la normativa, eviten pagar la prestació econòmica que es deriva del reconeixement i espanten els treballadors al Sistema Públic de Salut. Aquest pràctic compte amb la complicitat de la patronal que evita la intervenció de l'autoritat laboral, podent continuar emparant-se en bonificacions de quota (Bonus). Cal que les administracions Sanitària i Laboral actuen amb major rigor, i que aporten els recursos suficients per garantir el compliment de la llei.

És imprescindible integrar la salut laboral en l'acció sindical diària, si volem que el treball siga font de vida, i no causa de malaltia o de mort.

Coordinació empresarial d'activitats preventives

Accident de treball a les instal·lacions de la Universitat Jaume I

A LA UNIVERSITAT JAUME I DE CASTELLÓ, el passat mes hi va haver un accident on tres treballadors d'una empresa contractada per realitzar el manteniment de les instal·lacions elèctriques es van lesionar, aquesta situació ha generat **dubtes sobre el paper que tenen les dues empreses implicades en la prevenció de riscos laborals**.

Arran de l'accident, se'ns planteja el dubte de quines qüestions afecten la prevenció de riscos laborals al voltant de les instal·lacions d'un centre de treball que subcontracta una altra empresa per realitzar treballs, ja siga de manteniment o de treball de reparació.

Per al legislador/a una preocupació ha sigut la coordinació empresarial pel que fa a prevenció de riscos laborals. És per això que l'art. 24 de la Llei 31/95 de prevenció de riscos laborals ja estableix les obligacions empresarials quant a coordinació en els centres de treball on desenvolupen activitats treballadors de dues o més empreses.

A més, atesa la importància d'aquesta activitat es va crear amb posterioritat el RD 171/2004 de 30 de gener, pel qual es desenvolupa l'art. 24 de la Llei de prevenció de riscos laborals quant a coordinació d'activitats empresarials.

Un dels aspectes més importants del Reial decret és el que fa referència al paper de l'empresa titular del centre de treball on hi ha la presència de treballadors/es de dues o més empreses. Així, **és obligació de l'empresa cooperar amb l'intercanvi recíproc d'informació** entre les empreses, abans de l'inici de les activitats a realitzar. També cada empresari recollirà la informació i les ins-

truccions i integrarà aquest conjunt de dades en la seua avaluació de riscos, per planificar amb ella la informació i la formació per als seus treballadors concurrents.

A més, l'empresari titular amb treballadors propis en el centre de treball informarà els empresaris dels treballadors concurrents de:

- Mesures d'**emergència** del centre.
- Els **riscos propis** del centre de treball que puguen afectar les activitats desenvolupades per aquests i les mesures preventives per aquests riscos.
- **Instruccions** per a la prevenció i les emergències en el centre.

També s'establiran els mitjans de coordinació per a la prevenció que consideren necessaris i pertinents, i la iniciativa en el plantejament d'aquest empresari titular del centre de treball.

Però la nostra tasca sindical del dia a dia ens ensenya una realitat diferent. En moltes ocasions s'abusa de l'excessiva paperassa, incorrent així en una mera prevenció formal i no real. El nostre treball sindical ha d'anar encaminat a exigir una adequada elecció de les formes de coordinació empresarial, reduint les relacionades amb el mer intercanvi d'informació i propiciant les reunions de coordinació entre empreses.

El RD 171/2004 possibilita la creació d'acords pels quals es pot constituir un Comitè de Seguretat i Salut amb la presència de les empreses de contracta i dels representants sindicals amb capacitat de representació per a tots els treballadors/es contractats o subcontractats.

Així mateix, en sengles disposicions addicionals **es destaca el paper de la negociació en la coordinació preventiva** d'activitats empresarials i cal que la informació o la documentació que com a conseqüència d'allò que estableix aquest es genere per escrit queda subjecta al que preveu l'article 23 de la Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals.

En els centres educatius de Conselleria on entren empreses per realitzar diversos treballs se'ns plantegen unes preguntes: Quines directrius tenen els equips directius amb vista a poder establir una coordinació quant a salut laboral? Els coordinadors de salut laboral encara no s'han implantat en els centres educatius. **De què serveix que la legislació possibilita coordinacions si no hi ha persones per poder coordinar-se? El dia que ocorrega un accident en aquests centres que passarà?**

La incapacitat laboral al sector docent

Rosalía Salcedo
Ensenyament Públic

DE LES DADES facilitades pel Servei de Prevenció destaca un percentatge de malalties sense diagnosticar, un 15,1% del total de les registrades. De partida hi ha un esquivament significatiu en la informació tramesa als sindicats dels motius de les baixes, havent una **ocultació de les malalties dels docents difícilment explicable** quan són codis que s'utilitzen des de fa diversos anys. En la Mesa de Negociació el sindicat va mostrar la seua perplexitat pel grup tant nombrós de malalties no classificades i **vam exigir l'enviament als facultatius dels grups de classificació perquè aquest fet desaparega en futurs informes**. La recollida de dades es només un procediment d'anàlisi, hem d'actuar, el nostre treball sindical s'ha de centrar en la prevenció, el primer pas en aquest sentit, seria que l'Administració ens proporcionara dades fidedignes.

Dins del conjunt de baixes mèdiques lliurades pels docents, se situen en primer lloc les respiratòries, en segon lloc les osteomusculars, en tercer lloc les no diagnosticades, en quart lloc les psíquiques i en cinquè lloc els accidents.

Grups CIE-OMS 2010 % del total I.Incid

Sobre el total de treballadors a l'ensenyament, les 16.646 baixes comporten una afectació del 30,94% del total. **Aquestes dades de baixes no impliquen que estiguen totes les malalties recollides**, per ser habitual, al sector docent acudir al lloc de treball patint malalties com refredats que cursen sense febre, o amb mals que es poden solucionar amb analgèsics o esperant que desapareguen.

Des d'una concepció integral i antropològica, **la salut no se situa en l'absència de malaltia sinó en un estat complet de benestar físic, mental i social** (OMS 1947). Per tant el medi físic, l'organització, els plans, les característiques de l'entorn del centre, el nombre d'alumnat, els recursos, el tipus d'alumnat, les relacions

internes/externes del lloc de treball condicionen l'estat de salut del professorat. Des d'aquesta aproximació, la prevenció cal situar-la en l'actuació no només en el professorat també en l'entorn físic, humà i cultural en què desenvolupa la tasca docent.

Així, des d'aquesta perspectiva, les malalties osteomusculars són conseqüència d'actituds posturals defectuoses o d'esforços que influeixen en la columna o la raquis, però també s'ha de mesurar l'exposició permanent i diària dels esforços psíquics que propicia la contracció de la musculatura, produint la degeneració i la deformació progressiva de les zones lumbar i cervical. **La prevenció se situa en aspectes ergonòmics i alhora en minvar els factors que generen càrrega psíquica en els docents**. En definitiva, la història personal del docent (formació, caràcter...), juntament amb l'organització del centre i les interaccions quotidianes amb alumnat, companys/es, pares i mares tenen incidència en l'estat de benestar del docent i sobre aquests factors cal incidir en l'acció preventiva.

GRUPS CIE-OMS	CV 2010	% DEL TOTAL	INDICÈNDIA PER 1000 EMPLEATS
Respiratori	3.314	19,9%	65,46
Osteomuscular-connectiu	3.056	18,4%	60,37
Pts. Diagnòstic	2.508	15,1%	49,54
Psíquiques	1.675	10,1%	33,09
Accidents-Traumatismes	1.377	8,3%	27,20
Embaràs-part-puerperi	1.107	6,7%	21,87
Digestiu	993	6,0%	19,62
S.Nerviós-Sentits	719	4,3%	14,20
Genitourinari	559	3,4%	11,04
Infecioses	371	2,2%	7,33
Neoplàsiques	316	1,9%	6,24
Circulatori	314	1,9%	6,20
Dermatològiques	132	0,8%	2,61
Endocrines	109	0,7%	2,15
Anomalies Congènites	51	0,3%	1,01
De la sang	33	0,2%	0,65
Perinatals	12	0,1%	0,24
Total nre. noves IT 2010	16.646	100,0%	328,82

Taula incidència per mil empleats públics sobre 53.800 docents

Carlos Domínguez
Ensenyament Públic

EDUCACIÓ ESPECIAL

Els riscos psicosocials de les educadores d'educació especial en els centres públics del País Valencià

Amb la col·laboració del Grup de Treball "Educadoras Plana de Utiel-Requena-Hoya de Buñol"

AMB LA DENOMINACIÓ d'educadors d'educació especial s'agrupen tots els professionals que sent personal dependent de les conselleries de Justícia i d'Administracions Públiques en l'àmbit orgànic i administratiu, exerceixen les funcions pròpies de la seua especialitat en centres educatius, sent regulada la seua intervenció a través de la Conselleria d'Educació, **tot i que no estiga suficientment especificada en la legislació educativa.**

L'evolució de la inclusió de l'alumnat amb necessitats educatives especials (NEE) en les aules ordinàries ha afavorit la presència d'aquests en una diversitat de centres cada vegada més àmplia, no obstant això **les funcions assignades per la legislació no sempre són les que es desenvolupen en la pràctica**, ja que es presten a diverses interpretacions, amb la qual cosa hi ha factors d'insatisfacció laboral percebuts pel col·lectiu quant a distribució de la jornada laboral, salut laboral, responsabilitat civil, valoració de la pròpia formació i interès per formar-se, reconeixement professional i retribucions.

La seua participació educativa està establerta per l'Ordre 16 de juliol de 2001 i incideix en la col·laboració en programes i en la seua aplicació, però per a això és fonamental que l'educador tinga coneixement dels programes que hi ha perquè puguen ser adaptats a les necessitats educatives individuals de l'alumnat sempre en col·laboració amb l'equip multidisciplinar del qual forma o hauria de formar part, coneixent els objectius que s'hi proposen i unit a això, les metodologies didàctiques complementàries per a la seua aplicació

cosa que es concreta en l'adaptació curricular individual, el seguiment de la qual donarà lloc a l'avaluació, la valoració i les propostes de millora, però **tot això no és possible si l'atenció directa a l'alumnat per part dels educadors és del 100% de la jornada** és a dir 36 hores i 15 minuts setmanals, no disposant de temps per a coordinar-se amb la resta de professionals amb la qual cosa, no hi ha una participació efectiva en el funcionament del centre, en molts casos hi ha desconeixement o falta de conscienciació per part de la resta de l'equip educatiu cap a la tasca d'aquest col·lectiu en el qual sembla detectar-se en ocasions certes reticències a la seua presència.

Considerat per error el seu treball en molts casos semblant al dels cuidadors, duem a terme tasques merament assistencials, arribant a ser "xic/a per a tot" cosa que no fomenta la seua motivació com a agent educatiu; depenent dels professionals amb els quals treballen seran valorades en major o menor mesura les seues opinions o aportacions.

Analitzant la seua salut laboral des de la perspectiva psicològica i tensió emocional, el major índex de tensió prové per l'excés de responsabilitat enfront dels possibles incidents o accidents de l'alumnat durant activitats dins i fora del centre educatiu, per la percepció de no sentir-se valorats professionalment, per les dificultats d'interacció amb els professionals de l'ensenyament així com per relacions amb l'equip directiu, a més de la inestabilitat del lloc de treball en haver una gran majoria de funcionaris interins.

La salut laboral ha passat a tenir una importància central en el món del treball com a factor per a garantir el benestar de les persones. L'eficàcia i la satisfacció professional van íntimament vinculades a unes condicions ambientals que afavorisquen un clima laboral sa i digne.

Vivim el reconeixement de l'estrés com una feblesa personal o professional. Abans admetrem contractures musculars o lesions musculoesquelètiques que estrés. És cert que l'augment de tensió i els nervis perjudiquen, però també ho és que el personal educatiu és un col·lectiu que pateix nivells d'estrés alts i la causa és que les condicions de treball són poc òptimes, molta activitat que comporta responsabilitat elevada no sempre reconeguda i ràtios elevades.

La nostra reivindicació sindical va en la línia d'aconseguir una millora de les condicions laborals, determinant horaris, calendari i funcions adequades al funcionament dels centres, només així assolirem dignificar aquests professionals.

ENSENYAMENT PRIVAT

Salut laboral en els centres privats

Pepa Ramis
Secretaria
de Finances

PRIMERAMENT, volem fer un advertiment: allò que explicarem a continuació comporta una distorsió de la realitat. I no és perquè vulguem distorsionar-la a propòsit, sinó perquè en la nostra experiència quotidiana es concentren tots els problemes. Quan en una empresa no hi ha conflictes, els treballadors i les treballadores no vénen a comunicar-nos que tot marxa bé. Però quan els tenen, acudeixen a nosaltres, CCOO, demanant ajuda. Per això, el normal és que la nostra visió siga més negativa del normal.

Sempre que parlem de salut laboral donem per descomptat que les empreses estan interessades en què tot funcione bé: que el treball es realitze amb efectivitat, que haja un bon ambient, que hi haja un clima de confiança i de responsabilitat i una bona coordinació, que tot el món estiga motivat i treballes de la millor manera possible... i no parlem de productivitat perquè en el nostre sector, siga ensenyament, centres d'atenció a persones amb discapacitat o a menors, **el concepte de productivitat no té molt de sentit.** Preferim parlar de competència, d'eficiència i d'efectivitat.

Quan s'aconsegueix aqueix clima, la majoria dels treballadors i les treballadores no solen mesurar ni pesar allò que fan. Si cal col·laborar fins i tot fora de la jornada en excursions o activitats extraescolars es fa sense esperar cap recompensa més que el benestar de l'alumnat o dels usuaris i la satisfacció del treball ben fet.

No obstant això, **hi ha un xicotet percentatge d'empreses on les coses funcionen al revés.** El treball es realitza en un clima d'opressió que, a banda de ser difícil de suportar, redunda sempre en perjudici de la pròpia tasca i qualsevol cosa acaba en conflicte més o menys encobert, incloent casos d'assetjament laboral. De vegades es produeix en certes empreses un nombre inusual de baixes per depressió o ansietat, i en altres ocasions es produeixen acomiadaments que quasi són desitjats pels treballadors i les treballadores, perquè la situació s'ha fet veritablement insuportable. No cal dir, les pressions prèvies perquè alguns treballadors i treballadores "causen baixa

voluntària", per a evitar els costos de l'acomiadament (cal recordar que una baixa voluntària impedeix fins i tot el cobrament de la prestació per atur).

En CCOO hem vist de tot: des d'un centre especial d'ocupació en el qual les persones amb discapacitat són obligades a treballar dempeus tota la jornada, quan el treball podia realitzar-se en millors condicions, o a 50º a l'estiu, o on se'ls controla el nombre de vegades que poden anar al bany. Estem parlant de persones adultes amb diverses discapacitats, psíquiques, físiques o sensorials o amb malalties que precisament poden precisar unes cures especials.

O d'una autoescola en la qual s'han instal·lat càmeres de seguretat per a vigilar els propis treballadors, amb enfocament directe a un mateix treballador durant tota la seua jornada laboral.

O de persones amb discapacitat angoixades perquè se'ls exigeix una productivitat (ara sí que parlem de productivitat, entesa com un nombre mínim de peces que han de realitzar durant la jornada) **que no poden assolir** precisament per la seua discapacitat.

O d'una falta total d'adequació del treball a la seua problemàtica: recorde una vegada la consulta d'un xic que mesurava 80 cm. al que li havien assignat el treball de traslladar poals de pintura de 25 kg. Òbviament, a les dues setmanes de treballar estava de baixa per una lesió d'esquena. Aquesta persona, dedicada a treballar amb un ordinador o atendre un telèfon o com a conserge haguera desenvolupat perfectament el seu treball i, de passada, haguera estat feliç. Però fer que la seua ocupació fóra traslladar pes ens va semblar d'una crueltat inaudita.

La Llei de prevenció de riscos laborals és un instrument que hauria d'evitar la majoria de les situacions exposades. Però alguna cosa està fallant. O no s'aplica adequadament, o en alguns casos són empreses molt menudes en les quals el delegat de prevenció acaba sent una persona relacionada amb els caps, o no hi ha cap voluntat de resoldre els problemes.

Rosalía Salcedo
Ensenyament Públic

La professió docent, en masculí o en femení?

DE VEGADES, la percepció de la realitat és enganyosa.

Primerament, tothom creu que la docència està exercida majoritàriament per les dones. Però clar, de vegades les creences són errònies i una manera de contrastar allò observat és l'anàlisi estadístic de les dades. Així, utilitzant el cens electoral del professorat de l'ensenyament públic al País Valencià l'any 2010 s'extrau que a nivell global és cert que hi ha un predomini de les professores quant als professors, les dones dupliquen en aquest professió els homes, un 66% de dones enfront d'un 34% d'homes.

Aquest predomini de les dones es manté en les dades per nivells educatius, però la diferència és molt més accentuada en primària que en secundària. En primària, les dones formen el 76% del total del cens, mentre que els homes representen el 24%, per tant les professores tripliquen els professors. En contrapartida, en secundària i als tres nivells educatius, les distàncies entre els dos sexes es retallen considerablement: les professores representen el 56% mentre que els professors se situen en el 44%. Per tant, tampoc hi ha a secundària, en aquests moments, un equilibri entre els dos sexes, però la diferència percentual és només d'un 12%.

Aquesta feminització actual del sector docent no ha sigut sempre així. Analitzant les dades per trams d'edat i sexe (gràfic) trobem que aquesta tendència s'ha accentuat al llarg del temps i que fins i tot hi havia un predomini d'homes. Dels 62 als 70 anys, els percentatges són superiors en els homes, ha sigut a partir dels 61 anys quan s'inverteix la tendència, incorporant-se al món docent un major nombre de dones (60% de les dones i el 40% dels homes). A

més a més, aquest increment és progressiu amb el pas del temps, fins arribar al tram d'edat del professorat més jove (de 23 a 28 anys) on els percentatges són molt cridaners: el 84% dels docents són dones front a un 12% d'homes.

Algunes hipòtesis que poden explicar aquestes dades, i de les quals faltaria un estudi qualitatiu dels estudiants d'aquesta professió i del professorat que hi exerceix, serien:

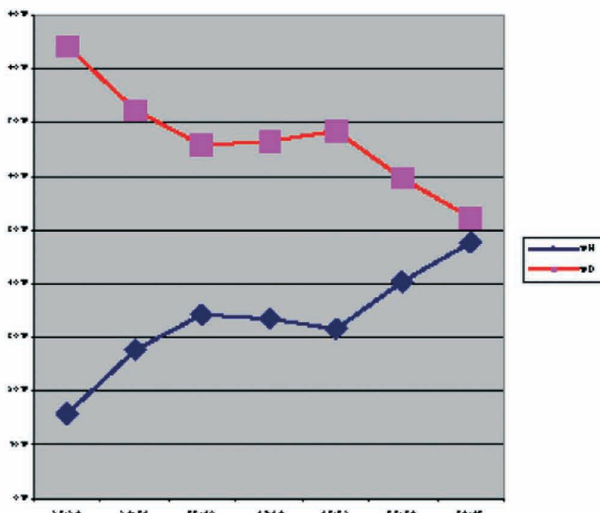
- La dona ha ampliat el nivell d'estudis i accedit al món laboral massivament, però malgrat els estudis que demostren un percentatge més elevat d'universitàries i millors notes, els entrebancs socioculturals existeixen i adopta una actitud conformista accedint a carreres culturalment assignades a les dones (mestra, infermera, secretària...)
- La professió docent li comporta a la dona estabilitat laboral i garantir un treball remunerat, on no hi ha diferències salarials per raons de gènere.
- Ser professora li permet compaginar la vida laboral i personal pel tipus d'horari.
- La família, l'escola... i la societat en general, som incapaços de desenvolupar en l'home les habilitats i les capacitats característiques de la tasca docent, sobretot, als nivells d'infantil i de primària.

Davant d'aquestes supòsits, és evident com els rols de gènere estan arrelats en les nostres mentalitats i en els nostres comportaments individuals. Les dones, elegim una professió com a representativa del gènere femení, "cura d'altres persones". Aquesta afirmació estaria sustentada en les diferències percentuals tan exagerades entre homes i dones en primària i educació infantil, en canvi no és tant significativa en secundària i altres cossos per ser sectors laborals on pesa més la concepció d'adquisició de coneixements i la preparació professional dels estudiants, unes atribucions assignades, en la nostra societat, al rol masculí.

És evident que les lleis educatives han permès l'aplicació de pressupostos igualitaris en l'educació, incorporant la dona a la cultura, a l'escola i a la universitat, però aquestes polítiques governamentals han sigut insuficients per eradicar els estereotips de gènere i fins i tot hi ha una tendència a augmentar. Aquest fet té suport en comprovar que al tram d'edat de 23 a 28 anys les dones representen el 84% del sector docent (gràfic 3).

Davant d'aquesta situació de feminització de la professió docent, els reptes que cal plantejar es concretarien, en primer lloc, en com modificar les nostres pautes socioculturals i tanmateix en la identitat de cadascú. Està suficientment demostrat, que les senyes de la personalitat no són innates ni específiques d'un determinat sexe, són construccions socials en un moment cultural concret, atribuint unes característiques determinades a dones o homes i tenim la capacitat d'incidir en aquestes per canviar-les. En segon lloc, com el sindicat, partint d'aquesta realitat, ha de ser conscient a qui es dirigeix el seu treball i, alhora, com contribuir a aquesta transformació sociocultural.

PER TRAMS D'EDAT I SEXE

La sexualitat a l'educació valenciana

Miguel A. Puig
Responsable FE CCOO PV
Ribera Alta del Xúquer

LA GENERALITAT VALENCIANA i la Conselleria d'Educació enceten una nova creuada.

A primers del mes de març l'arquebisbat de València presentà els materials didàctics "Educar la sexualitat per a l'amor", per a alumnes de 5 a 14 anys. Segons declaracions d'aquesta institució una resposta als cursos elaborats per les conselleries de Sanitat i Educació, que "no han aconseguit frenar el nombre d'embarassos no desitjats, avortaments, malalties de transmissió sexual i altres problemes derivats d'una concepció de la sexualitat inadeguada". **Aquests cursos de l'Església es posen a disposició dels col·legis concertats catòlics que ho desitgen i també dels públics.** Tot i que la Conselleria d'Educació no s'ha manifestat al respecte, les declaracions de l'arquebisbat asseguren que no ha plantejat cap problema per a oferir-los també als centres públics.

Fins ara els centres públics interessats en educar la sexualitat del seu alumnat podien sol·licitar el Programa d'Intervenció en Educació Sexual (PIES). El programa de la Unitat de Salut Sexual i Reproductiva de la D. General de Salut Pública dins del Pla de Salut de la CV 2005-09 promou la salut sexual en l'àmbit escolar. Es pensà per a en primer lloc arribar a tot l'alumnat de 3r d'ESO (14 anys) i després gradualment aplicar-se també als quatre cursos de l'ESO. Des del 2008 s'ha anat fent en aquells centres que ho sol·licitaven però no s'ha fet extensiu a tots els nivells de l'ESO, no ha tingut suport institucional i es paralitza l'estiu del 2010. **Les modificacions introduïdes s'han plasmat en tres novetats:** **1.** S'ha format als psicopedagogs dels IES per a que siguin ells i no els de l'àrea de salut els responsables de l'execució del programa; **2.** L'aplicació del PIES s'encetà amb una xerrada amb els pares i mares de 3r d'ESO; **3.** A les famílies se'ls facilità un document de renúncia per si no volen que el seu fill/a faça el programa didàctic d'educació sexual elaborat pels tècnics de Sanitat i Educació.

La Constitució Espanyola estableix al desè article el dret al lliure desenvolupament de la personalitat; a l' article vint-i-setè el dret a l'educació i l'objectiu del ple desenvolupament de la personalitat i a l'article quaranta-tres es reconeix el dret a la protecció de la salut i la competència dels poders públics d'organitzar i tutelar la salut pública amb mesures preventives així com l'obligació de fomentar l'educació sanitària. **Aquest marc consensuat i pactat obliga a la Generalitat a assumir la responsabilitat d'educar també en l'àmbit de la sexualitat.** Deu de planificar un conjunt d'accions que per al conjunt de la població i no deixar-ho únicament a la voluntarietat del professorat.

Per altra banda **la iniciativa de deixar únicament en els pares la capacitat de decisió sobre la participació en el PIES xocà frontalment amb la legalitat vigent i l'autonomia** reconeguda a partir dels 13 anys tant al Codi Penal (art. 181.2, considera abusos sexuals els que s'efectuen sobre menors de tretze anys); al Codi Civil, art. 162 (els pares que ostenten la pàtria potestat, exceptuant els actes relatius a drets de la personalitat o uns altres que el fill o filla, pugua realitzar per si mateix) i en tercer lloc a la Llei Orgànica 1/1982 de protecció civil del dret a l'honor, a la intimitat personal i familiar i a la pròpia imatge que diu a l'article 3.1 que el consentiment dels menors haurà de prestar-se per ells mateixos si les seves condicions de maduresa ho permeten. **A més aquests preceptes legals obliguen a que tots els xiquets/es coneguen les nocions bàsiques de l'educació sexual abans dels 13 anys.**

La Generalitat Valenciana ha estat fent deixadesa de les seues responsabilitats. Es necessària una política clara en pro de l'educació sexual que es preocupe i s'ocupe de la salut i el desenvolupament personal dels seus ciutadans/es. No pot optar una vegada més per aplicar

el seu model liberal. **En lloc de ser govern per a tots i totes permet a l'Església que li faci la competència als manuals elaborats per la pròpia Generalitat** i que compten amb l'aval de les principals societats científiques de la matèria (medicina familiar i sexologia). Es decideix per un model partidista que afavoreix claríssimament la posició de la part més conservadora de la societat.

L'educació sexual, la gran oblidada, no pot quedar com a responsabilitat únicament de les famílies. Els estudis més recents conclouen que amics i mitjans de comunicació són la major font d'informació sexual per als adolescents, ni els pares ni els col·legis ho són i és així el que ens du a la situació actual i no el fracàs del PIES que no s'ha arribat a instaurar. A Holanda, que té la taxa més baixa d'embarassos adolescents d'Europa, la meitat de les escoles de primària tenen programes d'educació sexual, que passen a ser obligatoris en secundària.

La resposta a aquesta situació passà per la implicació educativa "No crec que la societat, ni per tant l'Estat i l'escola, hagin de dimitir d'aquesta responsabilitat. Però, **com sempre, la pugna és amb l'Església,** que voldria mantenir el monopoli en aquest terreny i que presenta la seua obstinació com una causa de les famílies (els xiquets són de les famílies i les famílies són seues)", assegura el professor de Sociologia de la U. de Salamanca M. Fernández Enguita.

La Generalitat deu respectar, promoure i difondre el Programa PIES com es dissenyà, sense desdibuixar-lo amb modificacions no plantejades pels professionals, respectant l'autonomia dels alumnes a escollir quan són bastants madurs per a fer-ho, ensenyant el que els experts consideren oportú **en base a criteris científics i no en base a creences o morals d'un determinat grup o sector,** i per suposat deixant que després els pares i mares matisen el que creguen oportú en funció de les diferents realitats personals que configuren la diversitat de la societat en la que vivim.

La Generalitat Valenciana ha de complir amb la legalitat vigent, fer un esforç real i evident per a promoure els principis consensuats en l'orde democràtic d'un estat laic, plural i divers com és el nostre, ha d'assumir les seues obligacions preventives i educatives, ha de continuar aplicant el Programa de Intervenció i d'Educació Sexual, deu ampliar les partides pressupostàries per a la seua aplicació, ha de desenvolupar un disseny del programa que també englobe l'etapa de Primària i **elaborar una programació per a aplicar-lo a tots els centres educatius** de la Comunitat Valenciana.

Eduardo Cuñat
Ensenyament Privat

Pla sectorial i intersectorial de formació 2011

EN COORDINACIÓ amb la Secretaria de Formació de la FE CCOO PV, la Secretaria d'Ensenyament Privat posa en marxa el nou Pla de formació corresponent l'any 2011.

Aquest pla consta de dos programes:

1r El Pla intersectorial de formació, que ja està executant-se, i que s'estendrà fins al pròxim mes de juny.

D'aquest pla ens ha correspost per a l'any 2011 un total de 14 cursos la majoria d'aquests ja executats o ja amb un calendari tancat.

2n El Pla sectorial de formació, conforma el gruixut de la nostra oferta formativa i es troba en aquest moment en plena fase de disseny. Hem anat replegant les vostres peticions al llarg d'aquests mesos i han sigut traslladades a la Federació Estatal, actualment estem a l'expectativa de veure quina dotació pressupostària li correspon al País Valencià per decidir quines accions formatives podem atendre.

Preveiem que si tot segueix el seu curs pel mes de maig podem estar iniciant l'execució d'aquests cursos.

Observem que **les necessitats formatives tenen un creixement exponencial** atenent el nombre de peticions i certificades pel nivell d'execució en edicions anteriors. Hem de ressaltar que en el Pla de 2010 s'han executat 43 cursos en total sense tenir en compte la teleformació, cosa que comporta un creixement importantíssim quant al Pla anterior i que les expectatives per a 2011 són encara majors.

Aquestes demandes de formació **fins i tot s'incrementa en els sectors que històricament han tingut una alta demanda**, incentivades per la crisi econòmica que afecta sectors específics com autoescoles i infantil o bé per nous requeriments formatius per al sector com és el cas dels centres d'atenció a persones amb discapacitats. De la mateixa manera observem un augment de peticions significatiu en el sector de l'ensenyament concertat.

Com a novetats per a aquest Pla la **incorporació de nous dissenys formatius** com són els cursos de teràpies assistides amb animals o els cursos dissenyats per a complir els requeriments de competències formatives en el sector de residències.

Continuem atenent la formació des d'una doble perspectiva: finalista i com una eina més d'acció sindical.

Com a organització sindical ens competeix un compromís formatiu amb els treballadors i les treballadores per a cobrir aquest requeriment de la nostra afiliació i a partir dels nostres recursos dissenyem els plans conseqüents de formació que es duen a terme.

D'altra banda, entenem la formació com una estratègia més d'acció sindical que ens possibilita l'accés als centres de treball, incentiva l'afiliació i potencia la nostra presència en els processos electorals.

Per dur a terme aquesta tasca és imprescindible un equip de treball coordinat: Secretaria de Formació, equip de privada, administratius i l'equip de FOREM, com un disseny clar de funcions i de competències a més d'orientar cap a la pàgina web una important part de la gestió de la formació: publicitat i processos d'inscripció.

Carrera professional

Mada Macià
Secretària de PSEC

L'ESTATUT BÀSIC DE L'EMPLEAT PÚBLIC (EBEP) en el seu article 17 estableix que les lleis de funció pública que es dicten en desenvolupament d'aquest podran regular la carrera horitzontal dels funcionaris de carrera, i així s'articula en la nostra nova Llei de funció pública, Llei 10/2010 de 9 de juliol de la Generalitat, d'ordenació i la gestió de la funció pública valenciana.

La carrera horitzontal comporta el reconeixement individualitzat del desenvolupament professional com a conseqüència de la valoració de la trajectòria, actuació professional, coneixements adquirits i resultat de l'avaluació de l'acompliment, els mèrits i les aptituds que puguen establir-se reglamentàriament per raó de l'especificitat de la funció desenvolupada i de l'experiència adquirida.

Reglamentàriament s'establirà un sistema de graus, regulant-se els requisits i la manera d'accés a cadascun d'aquests, sent de caràcter voluntari i de reconeixement individualitzat i comporta la percepció del complement retribuïdor corresponent de carrera. Aquests graus, una vegada adquirits, es defineixen com a consolidats i irreversibles.

En teoria tot açò està molt bé però fins que es duga a terme aquest desenvolupament reglamentari **manquem de la possibilitat d'accedir a un dret** que ens permetrà progressar professionalment.

En la nova llei, observem com en diversos articles apareixen de manera reiterada les paraules "reglamentàriament s'establirà" o "reglamentàriament es determinarà" amb allò que es deixen massa temes pendents per a un desenvolupament posterior.

Sembla com si el Govern valencià estiguera fent seua la frase vuitcentista del comte de Romanones "que altres facen les lleis que jo faré els reglaments", en aquest cas, comportaria una veritable reculada al segle XIX.

Des de CCOO PV reivindiquem la negociació i la publicació del Decret de carrera professional concretant

un **barem en el qual s'establisquen criteris justos** tant per a l'avaluació de l'acompliment com per als coneixements adquirits a través dels cursos de formació, un dret i un deure dels empleats públics disposat en els articles 93 i 94 de la pròpia Llei.

Des de la FE CCOO PV hem denunciat l'escassa o inexistent oferta formativa de l'IVAP per a empleats públics que presten els seus serveis en centres educatius en activitats formatives relacionades amb les seues funcions, així mateix reivindiquem poder assistir a **cursos en horari laboral**, ja que el temps d'assistència a les accions formatives es considerarà de treball amb caràcter general (art. 93.3), de fet, és l'horari que ofereix l'IVAP, però que en la realitat quotidiana no és possible dur a terme per necessitats del servei.

Durant anys hem recorregut als CEFIRE per adquirir o perfeccionar coneixements, però sense cap reconeixement per part de l'Administració. **La FE CCOO PV va aconseguir el 2009 que els cursos realitzats a través dels CEFIRE foren inclosos en els barems aplicats en els últims concursos de trasllats.**

FITXA D'AFILIACIÓ

ALTA **MODIFICACIÓ**

Persona o organització que remet la fitxa: _____

DADES PERSONALS									
DNI/NIE/NIF		COGNOMS			NOM				
ADREÇA					CODI POSTAL				
LOCALITAT					PROVÍNCIA				
DATA DE NAIXEMENT			NACIONALITAT						
TELÈFON FIX		TELÈFON MÒBIL			E-MAIL				
TITULACIÓ									

DADES DEL CENTRE DE TREBALL									
CIF EMPRESA		NOM EMPRESA			SEGURETAT SOCIAL EMPRESA				
NOM DEL CENTRE DE TREBALL									
ADREÇA DEL CENTRE					LOCALITAT				
CODI POSTAL		TELÈFON		FAX		E-MAIL			
CONVENI COL·LECTIU D'APLICACIÓ					CODI CONVENI				

SITUACIÓ LABORAL									
FUNCIONARI/ÀRIA		INTERÍ/INA		TEMPS COMPLET		TEMPS PARCIAL			
FIX/FIXA		TEMPORAL		BECARI/ÀRIA		NO DOCENT (PSC)			
ATURAT/ADA (COBRA PRESTACIÓ)		ATURAT/ADA (COBRA SUBSIDI)		ATURAT/ADA (NO COBRA)					

DADES DE GESTIÓ									
TIPUS DE QUOTA		QUOTA GENERAL			QUOTA REDUÏDA				
		QUOTA ESPECIAL PERIODICITAT DEL REBUT			TRIMESTRAL		FORMA DE PAGAMENT		
SEMESTRAL									
ANUAL									
DATA D'AFILIACIÓ									

DADES PROFESSIONALS										
COS/NIVELL		TITULAR DEL CENTRE			SUBSECTOR					
		CONSELLERIA	UNIVERSITAT		INFANTIL		PRIMÀRIA		SECUNDÀRIA	
		TITULARITAT PRIVADA			BATXILLERAT		FPA		CICLES FORMATIUS	
					ENSENYAMENTS ESPECIALITZATS		MENORS		NO REGLAT	
ATURAT/ADA, INTERÍ/INA: BORSES DE TREBALL DE LES QUALS VOLS NFORMACIÓ NO DOCENT: CATEGORIA, GRUP, etc. DOCENT : ESPECIALITAT QUE OCUPES					ATENCIÓ A DISCAPACITATS		CENTRES ESPECIALS D'OCUPACIÓ		PAS FUNCIONARI/ÀRIA	
					PDI FUNCIONARI/ÀRIA		PDI LABORAL		PAS LABORAL	
					ALTRE SUBSECTOR:					

DADES BANCÀRIES PER DOMICILIAR EL REBUT									
TITULAR DEL REBUT									
TITULAR DEL COMPTE									
BANC/CAIXA					OFICINA				
ADREÇA					LOCALITAT				
ENTITAT		OFICINA		DC		NUMERO DE COMPTE			
Distingits senyors, amb càrrec al meu compte i fins nou avís, pregue que atenguen aquesta ordre de domiciliació.						SIGNATURA:			